

(સમય : બપોરે ૨ : ૦૦ થી ૫ : ૦૦)

સત્સંગ પ્રાણ - ૧ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

સૂચના :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૩ માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાનાં પાનાં જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘ડમી રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

વિભાગ - ૧ : બ્રહ્મવિદ્યાના અમૂલ્ય ગ્રંથો - તૃતીય આવૃત્તિ, જૂન - ૨૦૧૩

(કુલ ગુણ : ૧૦૦)

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૮]
નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. જીવોના કલ્યાણાર્થે શુદ્ધપણે વર્તાવવાનો આગ્રહ

- (૧) ☐ અષ્ટ દકાલી જેવું પડશે તે થકી રક્ષા કરશું.
- (૨) ☐ તેમાં અમારે લેણાંદેણાં નથી.
- (૩) ☐ માહાત્મ્યને ઓથે ધર્મને ખોટા કરે તે અસુર જાણવો.
- (૪) ☐ એવી ધર્મભંગ જે વાત કરે તેને વિમુખ કહેવો.

૨. ‘સ્વામીની વાતો’માં બળપ્રેરક ઉપદેશ

- (૧) ☐ મોટા દૃષ્ટિ કરે તો આ ઘડીએ ટળી જાય.
- (૨) ☐ ભગવાન મળ્યા, સાધુ મળ્યા, તે હવે હૈયામાં દુઃખ આવવા દેવું નહિ.
- (૩) ☐ વિષય તો દેહના ભાવ છે તે એક પડખે રહ્યા છે, તોપણ અક્ષર માનવું.
- (૪) ☐ દેહ, ઇન્દ્રિયું, અંતઃકરણના ભાવ બધાને વિશે માનવા નહિ.

૩. સ્વામીની વાતો વિશે અભિપ્રાયો

- (૧) ☐ આ ગ્રંથમાં ચાર વેદ, ખટશાસ્ત્ર ને અઢાર પુરાણોનો સાર છે.
- (૨) ☐ આ ગ્રંથ ગુજરાતી ભાષાનું એક રત્ન છે.
- (૩) ☐ આ વાતો તો કરોડો જન્મની કસર ટાળીને સાક્ષાત્ અક્ષરધામની પ્રાપ્તિ કરાવે તેવી વાતો છે.
- (૪) ☐ આ ઓગણીસમી સદીની ગુજરાતની ગીતા છે.

૪. ‘સ્વામીની વાતો’માં શાશ્વત સુખ-શાંતિના ઉપાયો

- (૧) ☐ અનેક પ્રકારના આધાર મૂકી દેવા.
- (૨) ☐ સ્વર્ગમાં સુખ છે એવી તો કોઈ મોટાએ કલમ મૂકી જ નથી.
- (૩) ☐ કોટિ કલ્પે ભગવાન ભજ્યા વિના સુખ નહિ થાય.
- (૪) ☐ સુખમાત્રનું મૂળ કારણ એકાંતિક સંત છે.

પ્ર.૨ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં)

[૧૦]

૧. ‘વચનામૃતઃ સૂત્રાત્મક ઉપદેશ’ અથવા ૨. શ્રીજીમહારાજ : કથાશ્રવણની આસક્તિ
૩. ‘કરોડો સાધનો કરતાં આ વાતો અધિક’ અને ‘વાતોની દુર્લભતા’ અથવા
૪. ‘સ્વામીની વાતો’માં અવતાર - અવતારી વચ્ચે ભેદ

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો.

[૬]

ઉદાહરણ :- ગ. મ. ૩૫ - ‘આ મારી સર્વે ઇન્દ્રિયોની ક્રિયાને વિશે મને આત્માનું ક્ષણમાત્ર પણ વિસ્મરણ થતું નથી.’

ઉત્તર :- શ્રીજીમહારાજનું દિવ્ય વ્યક્તિત્વ - વિચારશીલતા

૧. અક્ષરધામમાં મહારાજ આમ ને આમ ઉત્તરાદે મુખારવિંદે બેઠા છે.
૨. કૂવામાં રાઈના દાણા ભરીએ, ને એક તીરવા સગ્ય ચઢાવીએ, એટલા જીવનું કલ્યાણ કરવું છે.
૩. ભગવાનના ભક્તના દોષ વિચારે તો જીવ ભ્રષ્ટ થઈ જાય છે.
૪. પડછાયાને પુગાય નહીં તેમ વિષયનો પાર આવે તેમ નથી. માટે જ્ઞાન થાય ત્યારે સુખ થાય છે.
૫. વિષયા વિનિવર્તતે નિરાહારસ્ય દેહિનઃ। રસવર્જ રસોડપ્યસ્ય પરં દૃષ્ટ્વા નિવર્તતે॥
૬. આ તો પુરુષોત્તમનાં વચન છે ને ગુણાતીત વાતું છે.

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૬]

૧. ગઢડા પ્ર. ૬૧માં મુક્તાનંદ સ્વામી કયો પ્રશ્ન પૂછે છે ?
૨. વચનામૃત વિશે શાસ્ત્રીજી મહારાજે આપેલો અભિપ્રાય લખો.
૩. સાધન મનને જાણ્યે..... કહે તેમ કરવું. વાત પૂરી કરો.
૪. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાતોથી સાધુઓને ત્યાગની ખુમારી ચડી જતી તેથી નિત્યાનંદ સ્વામી રાજી થઈને શું કહેતા ?
૫. બ્રહ્મવિદ્યા જીવનમાં શું દૂર કરી શાનો અનુભવ કરાવે છે ?
૬. ગ. મ. ૩૫માં વ્યક્ત થતી શ્રીજીમહારાજની વિચારશીલતા કઈ છે ?

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચ્ચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) [૧૦]

૧. વચનામૃત : પ્રશ્નોત્તર શૈલી

૨. વચનામૃતની પ્રમાણભૂતતા : અદ્વિતીય શ્રોતાગણ

વિભાગ - ૨ : શાસ્ત્રીજી મહારાજ વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર ભાગ - ૧ - નવમી આવૃત્તિ, જુલાઈ - ૨૦૧૪

પ્ર.૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. શાસ્ત્રીજી મહારાજનું પ્રભાવશાળી વ્યક્તિત્વ ('બોચાસણમાં પ્રવૃત્તિ' થી 'સ્વામીશ્રીના અજોડ પુરુષો' સુધીના જ પ્રસંગો)

૨. શાસ્ત્રીજી મહારાજ અને યોગીજી મહારાજનો સંબંધ. ('શુકજીના જેવી સિદ્ધદશાવાળા ઝીણા ભગત' થી 'આ સ્થાન બહુ જ ચમત્કારી છે' સુધીના જ પ્રસંગો)

૩. શાસ્ત્રીજી મહારાજ માટે વેરાયેલાં પ્રશંસાનાં પુષ્પો ('ભાગવતી દીક્ષાનો અપૂર્વ મહોત્સવ' થી 'રોટલા અને શાકોત્સવ' સુધીના જ પ્રસંગો)

પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા)

[૮]

૧. વજ્રથી કઠોર છતાં ફૂલથી કોમળ સ્નેહલ મૂર્તિ : શાસ્ત્રીજી મહારાજ ('નિર્ગુણદાસ સ્વામીને મહારાજનાં દર્શન' થી 'પિતા પુત્રરૂપે આવે છે' સુધીના જ પ્રસંગો)

૨. સ્વામીશ્રીની નીડરતા ('વિરોધનો જુવાળ' થી 'વઢવાણ વિરુદ્ધ મૂળીમાં સભા' સુધીના જ પ્રસંગો)

૩. અપ્રતિમ સાધુતાનું મૂર્તિમાન સ્વરૂપ શાસ્ત્રીજી મહારાજ ('સયાજીપરાનો સમૈયો' થી 'સર્વસ્વનું સ્વાર્પણ' સુધીના જ પ્રસંગો)

પ્ર.૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું)

[૧૨]

૧. મહારાજ અને સ્વામી માટે મૂંઝવું છે

૨. હે સ્વામી ! આપ દયા કરી બિરાજો

૩. વરતાલની સભામાં અક્ષરપુરુષોત્તમની જય !

૪. ભગવાનના દૃઢ આશ્રય માટે બ્રહ્મચર્યની જરૂર

૫. મુક્તરાજ રામચંદ્રભાઈ સ્વામીશ્રીના પ્રસંગમાં

પ્ર.૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો.

[૮]

૧. હરમાનભાઈ મકનદાસ પટેલ (ગાનાના) ('શંકર ભગતનો અક્ષરવાસ' થી 'મારા ઉપર ધૂળ નાખો' સુધીના જ પ્રસંગો)

૨. વિજ્ઞાનદાસ સ્વામી ('પ્રાગજી ભગત બ્રહ્મવિદ્યાના ગુરુ' થી 'ભગતજી પેટલાદમાં' સુધીના જ પ્રસંગો)

વિભાગ - ૩ : સ્વામીની વાતો - એકવીસમી આવૃત્તિ, સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૫

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં)

[૬]

૧. જેને ભગવાનનો સાક્ષાત્કાર સંબંધ થયો હોય એમાં કેવી મોટપ આવે છે ?

૨. સત્શાસ્ત્રના અર્થને અવળા અર્થના કરનારાનું શું થશે ?

૩. શ્રીજીમહારાજ સો કરોડ મનવારો કેવી રીતે ભરશે ?

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો.

(આઠ થી દસ લીટીમાં)

[૪]

૧. ભગવાન કે ભગવાનના સંતની જ્યારે પ્રાપ્તિ થઈ ત્યારે એ જીવને એથી ઉપરાંત બીજું કોઈ કલ્યાણ નથી. ગઢડા મ. પૃ. ૫૮

૨. આંખાનું સાચું સુખ કેરીમાંથી આવે, થડ-ડાળ-પાંદડામાંથી નહિ.

૩. “હરિભક્તને તો જેટલી કસર રહે છે તેટલી પોતાને આળસે કરીને રહે છે.” ગઢડા પ્ર. ૨૦

૪. ‘કોધ, લોભ, સ્વાદ, માન ઇત્યાદિક મનુષ્યના સ્વભાવ તે એ ભગવાનમાં છે પણ બીજા માણસ જેવા તો નથી.

એમાં કાંઈક દિવ્યભાવ છે તે બુદ્ધિવાનના જાણ્યામાં આવે છે.’ પંચાળા : ૪

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૪]

૧. બાવના ચંદનને ઠેકાણે શું છે ?

૨. મોટા સંતની દૃષ્ટિ ક્યારે થાય ?

૩. સર્વે રાજી ક્યારે થાય ?

૪. રાખનાં પડીકાં શું છે ?

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં)

[૬]

૧. સો કરોડ મણ ઢૂંસાની કમાણી

૨. મહારાજ તો ગારડીને ઠેકાણે છે.

૩. વાછરું, પોઠિયો અને દૂધનું સુખ

*

*

*

અગત્યની જાહેરાત તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોનાં મુખ્ય પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

<http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>